

Lviv (80381, Lviv District, 1 Volodymyra Velykoho Str., e-mail: DubnevychY@lnup.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-4843-6239>).

ZHUK Yehor – Postgraduate Student of the Second Year of Study of the Department of Economics, Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv (80381, Lviv District, 1 Volodymyra Velykoho Str., e-mail: yehorzuk092@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0008-5578-4945>).

DROBOTENKO Artem – Postgraduate Student of the Second Year of Study of the Department of Management named after Prof. Ye. Khraplyvy, Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv (80381, Lviv District, 1 Volodymyra Velykoho Str., e-mail: artem.drobotenko@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0002-5150-6522>).

Надходження статті 20.04.2026.

Прийнято 01.05.2026.

Опубліковано 28.05.2026.

УДК 657.1:330.142.2:005.72

DOI: 10.37128/2411-4413-2026-2-2

**БАГАТО-
КРИТЕРІАЛЬНА
ОЦІНКА ТА
ОБЛІКОВЕ
ВІДОБРАЖЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬ-
НОГО КАПІТАЛУ
ПІДПРИЄМСТВА В
МЕРЕЖЕВИХ
ОРГАНІЗАЦІЙНИХ
СТРУКТУРАХ**

ЗАХАРОВ Д.М.,
доктор філософії з обліку і оподаткування,
доцент кафедри інформаційних систем в
управлінні та обліку,
Державний університет
«Житомирська політехніка»
(м. Житомир)

Трансформація сучасної економіки в напрямі домінування знанневих активів над матеріальними зумовлює принципову неадекватність традиційних інструментів бухгалтерського обліку щодо відображення реальної вартості підприємства. Особливого значення проблема набуває в умовах функціонування мережесих організаційних структур таких як кластери, альянси, консорціуми та концерни, де інтелектуальний капітал є одночасно ресурсом і результатом міжсуб'єктної взаємодії, а традиційні облікові методи не забезпечують його повного відображення. Дослідження зосереджене на розробці та емпіричній верифікації методу багатокритеріальної атрибуції вкладу (МБАВ), як інструменту оцінки інтелектуального капіталу підприємства в мережесих структурах з урахуванням вимог бухгалтерського обліку та оподаткування.

У статті здійснено критичний аналіз відомих методів оцінки інтелектуального капіталу (Balanced Scorecard, Skandia Navigator, коефіцієнта VAIC та коефіцієнта Тобіна) і встановлено їхню принципову неспроможність вирішити завдання ідентифікації та

MULTI-CRITERIA ASSESSMENT AND ACCOUNTING REPRESENTATION OF INTELLECTUAL CAPITAL OF THE ENTERPRISE IN NETWORK ORGANIZATIONAL STRUCTURES © 2026 by ZAKHAROV Dmytro is licensed under CC BY 4.0

розподілу вкладу учасників у мережевому середовищі. Запропонований метод ґрунтується на трирівневій системі нормалізованих індексів: матеріально-фінансового (R_i), інтелектуального (I_i) та мережевого (N_i), які агрегуються у підсумкову частку кожного учасника мережі через систему вагових коефіцієнтів, що адаптуються до типу мережі. Методологічною перевагою підходу є повна верифікованість вхідних даних: усі показники, за винятком технологічної зрілості, мають грошове або кількісне вираження та отримуються безпосередньо з фінансової та нефінансової звітності. Емпіричну апробацію методу проведено на основі відкритої звітності трьох підприємств українського ІТ-кластеру (EPAM, SoftServe та Ciklum) за 2024 рік. Результати засвідчили, що чинна система фінансової звітності системно занижує інтелектуальний і мережевий капітал ІТ-підприємств унаслідок повної амортизації нематеріальних активів та концентрації інтелектуальної власності на рівні материнських холдингів. Аналіз чутливості при чотирьох сценаріях вагових коефіцієнтів підтвердив помірну стійкість отриманих результатів. Розраховані частки покладено в основу механізму облікового відображення. Запропонований підхід узгоджується з вимогами НП(С)БО 8, МСБО 38 та статтею 134 Податкового кодексу України, що забезпечує його практичну застосовність у господарській діяльності мережевих структур.

Ключові слова: інтелектуальний капітал, мережеві організаційні структури, багатокритеріальна атрибуція вкладу, нематеріальні активи, мережева рента, трансфертне ціноутворення, бухгалтерський облік.

Табл.: 6. Літ.: 20.

MULTI-CRITERIA ASSESSMENT AND ACCOUNTING REPRESENTATION OF INTELLECTUAL CAPITAL OF THE ENTERPRISE IN NETWORK ORGANIZATIONAL STRUCTURES

ZAKHAROV Dmytro,
*Doctor of Philosophy in Accounting and Taxation,
Associate Professor of the Department of
Information Systems in Management and Accounting,
Zhytomyr Polytechnic State University
(Zhytomyr)*

The transformation of the modern economy towards the dominance of knowledge assets over material assets reveals the fundamental inadequacy of traditional accounting tools in reflecting the real value of the enterprise. The problem becomes particularly important in the functioning of network organizational structures such as clusters, alliances, consortia, and concerns, where intellectual capital is both a resource and the result of intersubjective interaction, and traditional accounting methods do not fully reflect it. The study focuses on development and empirically verification of the method of multi-criteria contribution attribution (MCCA) as a tool for assessing an enterprise's intellectual capital within network structures, while accounting for book-keeping and taxation requirements.

The article critically analyzes the existing methods for assessing intellectual capital (Balanced Scorecard, Skandia Navigator, VAIC coefficient, and Tobin coefficient). It establishes their fundamental inability to identify and distribute participants' contributions in a network environment. The proposed method is based on a three-level system of normalized indices: material-financial (R_i), intellectual (I_i), and network (N_i), which are aggregated into the final share of each network participant through a system of weight coefficients that adapt to the type of network. The methodological advantage of the approach is the full verification of the input data. All indicators, except for technological maturity, have monetary or quantitative expressions and are obtained directly from financial and non-financial reporting. The empirical testing of the method

was carried out based on open reporting for three enterprises in the Ukrainian IT cluster (EPAM, SoftServe, and Ciklum) for 2024. The results showed that the current financial reporting system systematically underestimates the intellectual and network capital of IT enterprises due to the full depreciation of intangible assets and the concentration of intellectual property within parent holdings. Sensitivity analysis across four scenarios of weight coefficients confirmed the moderate stability of the results. The calculated shares are the basis for the accounting reflection mechanism. The proposed approach is consistent with the requirements of NP(S)BU 8, IAS 38, and Article 134 of the Tax Code of Ukraine, which ensures its practical applicability in the economic activities of network structures.

Key words: intellectual capital, network organizational structures, multi-criteria attribution method, intangible assets, network rent, transfer pricing, accounting.

Tabl.: 6. Ref.: 20.

Постановка проблеми. Трансформація сучасної економіки в напрямі домінування знаннєвих активів над матеріальними зумовлює принципову неадекватність традиційних інструментів бухгалтерського обліку щодо відображення реальної вартості підприємства. За даними Ocean Tomo, частка нематеріальних активів у ринковій капіталізації компаній індексу S&P 500 зростає з 17% у 1975 році до 92% у 2025 році [1], тоді як стандарти фінансової звітності продовжують орієнтуватися переважно на матеріальні та фінансові ресурси як основні об'єкти обліку та оцінки. Наявна суперечність набуває особливого значення в умовах розвитку мережевих організаційних форм (кластерів, стратегічних альянсів, консорціумів та концернів), де вартість створюється не окремим підприємством, а через синергію взаємодії між учасниками, а інтелектуальний капітал є одночасно і ресурсом, і результатом мережевої співпраці.

Проблема оцінки інтелектуального капіталу підприємства в мережевих структурах є комплексною й охоплює щонайменше три взаємопов'язані виміри. Перший – методологічний рівень, оскільки відомі підходи до оцінки інтелектуального капіталу, зокрема «Balanced Scorecard», «Skandia Navigator», коефіцієнт VAIC та коефіцієнт Тобіна, розроблені для окремого підприємства і не містять формалізованої методики розрахунку вкладу між учасниками мережі та розподілу спільно створеної вартості. Обліковий рівень виявляється через чинні НП(С)БО та МСФЗ, які не забезпечують повного відображення складників інтелектуального капіталу у фінансовій звітності, що призводить до системного заниження вартості активів, що суттєво для підприємств, в яких нематеріальні активи є повністю амортизованими або обліковуються на рівні материнської компанії, попри реальну наявність власних платформ, патентів і технологічних рішень. Таким чином, відсутність верифікованого інструментарію розподілу мережевої ренти та трансфертного ціноутворення об'єктів інтелектуальної власності між учасниками мережі породжує конфліктність та знижує стабільність мережевих структур.

Актуальність дослідження посилюється в сучасних умовах розвитку української економіки з кількох причин. ІТ-сектор є одним із найбільших експортних секторів економіки України та функціонує переважно у мережевих формах (кластери, альянси та партнерські мережі). Обраний курс України на євроінтеграцію передбачає імплементацію вимог

Директиви CSRD та стандартів МСФЗ S1 і S2, що суттєво розширює вимоги до нефінансової звітності та розкриття інформації про нематеріальні активи.

Окремо варто наголосити на тому, що інформація про інтелектуальний капітал, ризики та невизначеності компанії має міститися у звіті про управління [2, с. 283], однак відсутність стандартизованої методики її формування та оцінки залишає це положення декларативним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науковій літературі інтелектуальний капітал підприємства традиційно розглядається через тривимірну структуру: людський капітал, структурний капітал та реляційний (клієнтський) капітал. Така класифікація набула широкого поширення завдяки науковим працям К. Свейбі (K. Sveiby) [3], Л. Едвінсон (L. Edvinsson) та М. Малон (M. Malone) [4] та була підтверджена в емпіричному дослідженні С. Велтрі (S. Veltri) та Г. Бронзетті (G. Bronzetti) [5], яке підтвердило наявність позитивного зв'язку між рівнем інтелектуального капіталу та фінансовою результативністю підприємства. Питання операціоналізації складників інтелектуального капіталу через систему вимірюваних індикаторів залишається дискусійним у науковій літературі. Л.-М. Гоган (L.-M. Gogan) та А. Драгічі (A. Draghici) [6] пропонують диференціювати показники оцінювання за якісною та кількісною природою в розрізі кожного складника інтелектуального капіталу: для людського капіталу це індикатори ефективності діяльності працівників, рівня їхньої освіти, задоволеності роботою та мотивації; для структурного капіталу – характеристики якості внутрішніх взаємозв'язків, параметри комп'ютерної мережі та системи управління; для клієнтського капіталу – показники ефективності відносин із клієнтами та постачальниками, а також імідж компанії. Я. Моурітцен (J. Mouritsen) та Г.-Т. Ларсен (H.-T. Larsen) [7] наголошують, що подібна система показників має бути формалізована у «Звіті про інтелектуальний капітал», який, за їхньою концепцією, включає три взаємопов'язані елементи: наратив про стратегічні виклики підприємства, набір управлінських ініціатив та систему індикаторів, що кількісно підтверджують прогрес у нарощенні кожного складника інтелектуального капіталу. Таким чином, у науковій літературі формується консенсус щодо необхідності багаторівневої системи показників, однак питання її адаптації до умов мережевих організацій, де інтелектуальний капітал є розподіленим між учасниками, залишається відкритим.

Попри усталеність базової класифікації, ні НП(С)БО, ні МСФЗ не забезпечують повного відображення складників інтелектуального капіталу у фінансовій звітності, що породжує системне заниження вартості активів підприємства [8, с. 15]. О. Маркус [9] описує суперечність між справедливою вартістю, яка використовується для цілей фінансової звітності відповідно до МСФЗ 13, та історичною собівартістю, що залишається пріоритетом для цілей оподаткування. Виявлена суперечність набуває особливої гостроти в мережевих структурах, де передача об'єктів інтелектуального капіталу між учасниками здатна призвести до трансфертного ціноутворення.

Критичний аналіз наявних підходів до оцінки інтелектуального капіталу

має здійснюватися не лише в площині їхньої аналітичної спроможності, а й з урахуванням їхньої сумісності з вимогами фінансової звітності та податкового законодавства, зокрема для мережеских організаційних форм, де ці вимоги набувають додаткової складності через міжкультурний характер взаємодій.

Збалансована система показників, розроблена Р. Капланом та Д. Нортеном [10], забезпечує багатовимірне управління інтелектуальним капіталом через чотири перспективи: фінансову, клієнтську, внутрішніх процесів та навчання і розвитку. Перевагою методу є його здатність пов'язувати нематеріальні активи зі стратегічними цілями організації. Проте, як зазначають М. Небава та О. Небава [11], збалансована система показників характеризується високим рівнем суб'єктивності при формуванні системи індикаторів та відсутністю універсальності. Як наслідок, набір показників суттєво відрізняється між підприємствами, що унеможливорює міжорганізаційні порівняння. Для мережеских структур таке обмеження є суттєвим, оскільки метод не передбачає механізму аналізу вкладу окремих учасників у спільно створену вартість і не дозволяє розподіляти мережеву ренту між партнерами.

Модель «Skandia Navigator», запропонована Л. Едвінсоном [12], структурує інтелектуальний капітал через п'ять вимірів: фінансовий, процесний, клієнтський, інноваційний та людський. На відміну від збалансованої системи показників, модель «Skandia Navigator» є більш деталізованою щодо складників інтелектуального капіталу і наближеною до завдань управлінського обліку. Г. Партин, А. Загородній [13] вказують, що «Skandia Navigator» використовує бальну систему оцінки на основі групи індикаторів, що підвищує його точність порівняно з суто монетарними підходами. Однак цей метод залишається переважно інструментом для окремого підприємства, оскільки він не містить формалізованого апарату для оцінки міжорганізаційних взаємодій, синергетичних ефектів мережевої співпраці та розподілу результатів між учасниками альянсу чи кластеру.

Методи на основі ринкової капіталізації визначають вартість інтелектуального капіталу як різницю між ринковою вартістю компанії та балансовою вартістю її власного капіталу. *Коефіцієнт Тобіна*, відповідно, є відношенням ринкової вартості активів до їхньої відновлювальної вартості. Дослідження українських вчених [9; 11] констатують принципове обмеження цих методів. Головним недоліком визначено те, що вони можуть застосовуватись виключно до публічних компаній, акції яких котируються на фондовому ринку. Для переважної більшості учасників мережеских структур в Україні, що функціонують у кластерах, альянсах і логістичних мережах, ці методи є непридатними. Крім того, ринкова капіталізація відображає сукупну оцінку інвесторів, яка залежить від кон'юнктурних чинників, а не від реального вкладу учасника у створення інтелектуальної цінності.

Метод VAIC, розроблений А. Пулічем, є найбільш поширеним в емпіричних дослідженнях завдяки простоті розрахунку на основі загальнодоступних фінансових даних [14]. І. Дерун [15] характеризує метод VAIC як найпростіший і ефективний серед методів рентабельності активів. Висновки дослідження С. Велтрі (S. Veltri) та Г. Бронзетті (G. Bronzetti) [5]

підтверджують позитивний зв'язок між VAIC і результативністю підприємства, хоча кореляція цього зв'язку змінюється залежно від галузі та економічного середовища.

Попри доведену аналітичну цінність, VAIC має ряд структурних обмежень. По-перше, метод ґрунтується виключно на фінансових показниках і не враховує неявні знання, патенти, мережеві зв'язки та інші нефінансові складники інтелектуального капіталу. По-друге, VAIC вимірює ефективність використання інтелектуального капіталу загалом на підприємстві, не надаючи інструментарію для розподілу вкладу між учасниками мережевої взаємодії. По-третє, метод є статичним і не відображає динаміки інвестицій у формування мережі в часі.

Проведений аналіз виявляє, що лише окремі методи до оцінки інтелектуального капіталу можуть урахувувати мережеві зв'язки. А. Пилипенко та А. Кумбатов [16] у дослідженні логістичних мереж виробничої кооперації й пропонують метод DEMATEL для ідентифікації причинно-наслідкових зв'язків, а також індекс VCCI для оцінки трансформації потенціалу у фактичні досягнення. Г. Уманців та І. Шушакова [17] розглядають проблематику обліку об'єктів інтелектуальної власності в контексті Індустрії 4.0, але не пропонують формалізованого аналізу вкладу учасників. М. Небава та О. Небава [11] визначають мережеві організації як кластери, альянси та консорціуми, проте не розвивають мережево-специфічний інструментарій оцінки.

Окрім цього, проаналізовані дослідження не розглядають системно трансфертне ціноутворення інтелектуального капіталу всередині мереж та не пропонують механізму розподілу мережевої ренти на основі формалізованих часток учасників саме у мережевому контексті.

Зазначені обмеження наявних методів дозволяють визначити прогалину в наукових дослідженнях, яку здатен доповнити метод багатокритеріальної атрибуції вкладу (далі – МБАВ, англ. Multi-Criteria Attribution Method, MCAM), що належить до класу методів багатокритеріального прийняття рішень (MCDM). На відміну від збалансованої системи показників та «Skandia Navigator», він забезпечує формалізований механізм розподілу вартості між учасниками мережі через нормалізовані часткові індекси. Порівняно з коефіцієнтом Тобіна, МБАВ не потребує інформації про ринкове котирування акцій і є придатним для малих та середніх підприємств, а порівняно з VAIC – інтегрує як фінансові, так і нефінансові показники, що дозволяє адаптувати вагові коефіцієнти до специфіки конкретного типу мережі. З позиції значення для бухгалтерського обліку, використання МБАВ урахує відображення мережевої ренти та трансферту знань у системі рахунків бухгалтерського обліку, що відповідає на критику в наукових дослідженнях [7, 15], щодо адаптивності сучасних методів оцінки інтелектуального капіталу до вимог бухгалтерського обліку.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є розробка та емпірична верифікація методу багатокритеріальної атрибуції вкладу як інструменту оцінки інтелектуального капіталу підприємства в мережевих організаційних структурах та обґрунтування механізму його облікового

відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку відповідно до вимог НП(С)БО, МСБО та податкового законодавства України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження виконане із застосуванням методу багатокритеріальної атрибуції вкладу для оцінки інтелектуального капіталу підприємств у мережевій структурі. Об'єктом дослідження обрано три підприємства українського ІТ-кластеру: «ЕРАМ», «SoftServe» та «Ciklum».

Інформаційну базу дослідження складають дві категорії відкритих джерел. Фінансова звітність, складена відповідно до НП(С)БО, отримана через офіційні публікації Держстату України та корпоративні сайти. Нефінансова звітність представлена «Sustainability Report 2024» компанії «SoftServe» та «ESG Report 2024» компанії «Ciklum». Для показників компанії «ЕРАМ» використано звіт про управління за 2024 рік. Усі фінансові показники, виражені у гривнях, конвертовано в долари США за єдиним уніфікованим середньорічним курсом НБУ 2024 року – 41,15 UAH/USD.

Методологічною перевагою запропонованого підходу є повна верифікованість вхідних даних. Усі показники мають кількісне або грошове вираження та можуть бути отримані безпосередньо з публічної звітності підприємства без залучення експертних суджень. Єдиним показником, що визначається за оцінювальною шкалою, є технологічна зрілість: вона розраховується за авторською бальною шкалою від 1 до 10 на основі контент-аналізу звітності, де враховується наявність власних технологічних платформ, рівень сертифікації, галузеве визнання та активність R&D-підрозділів. Такий підхід дозволяє кількісно охопити ті складники інтелектуального капіталу, які не мають прямого грошового відображення у стандартних формах звітності, зберігаючи при цьому відтворюваність та прозорість розрахунку для всіх учасників мережі.

Вихідні дані охоплюють три групи показників: ресурсні (власний капітал; основні засоби; фонд оплати праці; чисельність персоналу), інтелектуальні (кількість патентів як репрезентативна величина нематеріальних активів; технологічна зрілість за бальною шкалою; вартість програмного забезпечення та баз даних) та мережеві (кількість активних клієнтів; обсяг виторгу як індикатор ринкового охоплення; кількість стратегічних партнерів; внутрішні зв'язки мережі). Для інноваційної мережі вагові коефіцієнти встановлено на рівні: $\alpha = 0,20$ (матеріально-фінансовий вклад), $\beta = 0,50$ (інтелектуальний вклад), $\gamma = 0,30$ (мережевий вклад), що відображає провідну роль нематеріальних активів у створенні цінності в ІТ-секторі.

Підсумкова частка кожного учасника розраховується за формулою (1):

$$\text{Частка}_i = \alpha \times R_i + \beta \times I_i + \gamma \times N_i, \quad (1)$$

де α , β , γ – вагові коефіцієнти типу мережі ($\alpha + \beta + \gamma = 1$).

Для інноваційної ІТ-мережі встановлено: $\alpha = 0,20$; $\beta = 0,50$; $\gamma = 0,30$, що відображає провідну роль знанневих активів у створенні вартості. Стійкість результатів перевірено аналізом чутливості при чотирьох сценаріях вагових коефіцієнтів, що відповідають виробничій, торгівельній, інноваційній та збалансованій мережам.

Емпірична апробація методу багатокритеріальної атрибуції вкладу на основі відкритої фінансової та нефінансової звітності трьох підприємств українського ІТ-кластеру за 2024 рік дозволила отримати повний масив вхідних даних, розрахувати нормалізовані індекси по кожному з трьох блоків та визначити підсумкові частки учасників мережі. Нижче послідовно викладено результати розрахунку індексів R_i , I_i та N_i , підсумковий розподіл часток, аналіз чутливості вагових коефіцієнтів та обліково-податкову інтерпретацію отриманих значень. Таблиця 1 відображає вихідні дані для проведення розрахунків.

Таблиця 1

Вихідні дані для розрахунку

Показник	EPAM Ukraine	SoftServe	Ciklum	Разом
Блок R_i – матеріально-фінансові ресурси				
Власний капітал, тис. дол. США	294 622	11 802	6 378	312 802
Основні засоби, тис. дол. США	5 722	221	426	6 369
ФОП, од	3 188	77 157	1 917	82 262
Чисельність, осіб	242	2 265	4 000	6 507
Блок I_i – інтелектуальні ресурси				
НМА (патенти), од	22	0	202	224
Технологічна зрілість, балів	8	7	7	22
Блок N_i – мережеві ресурси				
Активні клієнти, осіб	30	194	200	424
Виручка, тис. дол. США	275 830	354 800	50 000	680 630
Партнери, од	10	17	15	42
Внутрішні зв'язки, од	8	38	10	56

Джерело: розраховано автором

Показник технологічної зрілості визначався за шкалою (1–10) на основі аналізу звітів. Компанія «EPAM» отримала оцінку 8/10 як дочірня структура глобального лідера галузі з розгалуженими рамками надання послуг у понад 30 країнах, активною участю у впровадженні технологічних рішень та визнаними галузевими методологіями. «SoftServe» – 7/10 завдяки наявності власних платформ («SOFI AI assistant», «GenAI Lab», «SoftServe University»), статусу «Gartner Magic Quadrant Challenger 2024» та визнання «NVIDIA» і «Google Cloud Partner of the Year». Компанія «Ciklum» отримала оцінку 7/10 на підставі власного «AI governance framework», внутрішнього напрямку досліджень та розробок та технологічних акселераторів для клієнтів.

Розрахунок індексу матеріально-фінансового вкладу (R_i).

Індекс R_i розраховується за формулою (2) із застосуванням нормалізованих значень кожного показника:

$$R_i = 0,4 \times \left(\frac{\text{Капітал}_i}{\sum \text{капіталу}} \right) + 0,3 \times \left(\frac{\text{ОЗ}_i}{\sum \text{ОЗ}} \right) + 0,2 \times \left(\frac{\text{ФОП}_i}{\sum \text{ФОП}} \right) + 0,1 \times \left(\frac{\text{Потужності}_i}{\sum \text{потужностей}} \right) \quad (2)$$

Таблиця 2 відображає нормалізовані значення та підсумкові індекси матеріально-фінансового вкладу.

Таблиця 2

Розрахунок індексу матеріально-фінансового вкладу

Показник	EPAM	SoftServe	Ciklum
Капітал	0,942	0,038	0,020
ОЗ	0,898	0,035	0,067
ФОП	0,039	0,938	0,023
Потужності	0,037	0,348	0,615
R_i	0,654	0,242	0,104

Джерело: розраховано автором

Переважання «ЕРАМ» за індексом R_i є прямим наслідком структури групи. Власний капітал компанії «ЕРАМ» акумулює нерозподілений прибуток від багаторічної операційної діяльності в Україні, що у 25 разів перевищує аналогічний показник «SoftServe» та у 46 разів – «Ciklum». Водночас «SoftServe» займає другу позицію завдяки переважанню за показниками працівників, які оформлені як ФОП, та чисельності штатних працівників, що відображає вищий масштаб операційної діяльності порівняно з «ЕРАМ» у контексті людського капіталу.

Розрахунок індексу інтелектуального вкладу (I_i).

Індекс I_i розраховується за формулою (3) із застосуванням нормалізованих значень кожного показника:

$$I_i = 0,65 \times \left(\frac{\text{Патенти}_i}{\sum \text{Патентів}} \right) + 0,35 \times \left(\frac{\text{Технології}_i}{\sum \text{технологій}} \right) \quad (3)$$

Таблиця 3 відображає нормалізовані значення та підсумкові індекси інтелектуального вкладу.

Таблиця 3

Розрахунок індексу інтелектуального вкладу

Показник	ЕРАМ	SoftServe	Ciklum
Патенти	0,098	0,000	0,902
Технології	0,364	0,318	0,318
I_i	0,191	0,111	0,697

Джерело: розраховано автором

Результати розрахунку I_i демонструють найбільш виражену відмінність між учасниками. Ciklum отримує значення 0,697 – майже втричі більше, ніж ЕРАМ (0,191) і SoftServe (0,111). Це пояснюється ненульовою балансовою вартістю нематеріальних активів Ciklum (202 тис. дол. США), тоді як у двох інших учасників нематеріальних активів або повністю амортизовані (SoftServe, 0 тис. дол. США), або мінімальні (ЕРАМ, 22 тис. дол. США).

Результат є емпіричним підтвердженням центральної тези дослідження: балансова вартість нематеріальних активів в ІТ-аутсорсингу систематично не відображає реальний обсяг інтелектуального капіталу. Всі три компанії мають власні платформи, сертифікації та технологічну зрілість, які суттєво перевищують обліковані значення. SoftServe, попри шість власних платформних рішень, статус Gartner Challenger та десять галузевих визнань, отримує $I_i = 0,111$ виключно через нульове значення нематеріальних активів на балансі – прямий наслідок повної амортизації активів за П(С)БО.

Отримані результати узгоджуються наявними дослідженнями [8] про те, що «поточні облікові моделі не повністю захоплюють вартість інтелектуального капіталу, що призводить до заниження вартості активів підприємства» та підтверджує необхідність використання багатокритеріального підходу, який включає нефінансові індикатори поряд із балансовими даними.

Розрахунок індексу мережевого вкладу (N_i).

Індекс N_i розраховується за формулою (4) із застосуванням нормалізованих значень кожного показника:

$$N_i = 0,3 \times \left(\frac{\text{Клієнти}_i}{\sum \text{клієнтів}} \right) + 0,3 \times \left(\frac{\text{Виручка}_i}{\sum \text{Виручки}} \right) + 0,2 \times \left(\frac{\text{Партнери}_i}{\sum \text{партнерів}} \right) + 0,2 \times \left(\frac{\text{Зв'язки}_i}{\sum \text{зв'язків}} \right) \quad (4)$$

Таблиця 4 відображає нормалізовані значення та підсумкові індекси мережевого вкладу.

Таблиця 4

Розрахунок індексу мережевого вкладу

Показник	EPAM	SoftServe	Ciklum
Клієнти	0,071	0,457	0,472
Виторг	0,405	0,521	0,073
Партнери	0,238	0,405	0,357
Зв'язки	0,143	0,679	0,179
N_i	0,220	0,510	0,273

Джерело: розраховано автором

Компанія SoftServe займає провідну позицію за мережевим індексом (0,510), що відображає найрозвиненішу екосистему зовнішніх взаємодій серед трьох учасників. Ця перевага формується через домінування за показниками внутрішніх зв'язків (38 активних OpenTech-проектів та 95 університетів-партнерів проти 8 і 10 у конкурентів) та масштабом виторгу, що апроксимує ринкове охоплення. Відносно низький N_i «EPAM» (0,220) пояснюється концентрацією 97% доходу на внутрішньогрупових розрахунках: зовнішня мережева активність формується на рівні материнської корпорації EPAM Systems Inc., а не української операційної юридичної особи.

Застосовуючи вагові коефіцієнти інноваційної мережі ($\alpha = 0,20$; $\beta = 0,50$; $\gamma = 0,30$) до загальної формули розподілу:

$$\text{Частка}_i = 0,20 \times R_i + 0,50 \times I_i + 0,30 \times N_i$$

Результати оцінювання вкладу учасників мережі наведено в таблиці 5.

Таблиця 5

Підсумковий розподіл часток учасників мережі

Учасник	R_i	Внесок $\alpha \times R_i$	I_i	Внесок $\beta \times I_i$	N_i	Внесок $\gamma \times N_i$	Частка
EPAM Ukraine	0,654	0,131	0,191	0,096	0,220	0,066	29,3%
SoftServe	0,242	0,048	0,111	0,056	0,510	0,153	25,7%
Ciklum	0,104	0,021	0,697	0,349	0,273	0,082	45,2%

Джерело: розраховано автором

Розподіл часток відображає три самостійні стратегічні профілі учасників мережі, кожен із яких є аналітично значущим.

Компанія «EPAM» формує свою частку переважно через фінансово-ресурсний блок, тоді як внески за інтелектуальним та мережевим блоками є відносно невисокими, що є характерною конфігурацією для великої дочірньої структури транснаціональної корпорації, де фінансовий капітал акумульований локально, а інтелектуальні та мережеві активи консолідовані на рівні холдингу.

Компанія «SoftServe» демонструє найбільш збалансований профіль із помірними значеннями в усіх трьох блоках, проте найнижчу загальну частку через системну проблему нульових нематеріальних активів, яка суттєво зменшує індекс інтелектуального капіталу. За умови, що нематеріальні активи «SoftServe» відображають реальну вартість шести власних платформ, «SOFI AI assistant» та патентів, частка саме цієї компанії зростає на 8–12%.

Компанія «Ciklum» отримує найвищу частку завдяки переважанню в інтелектуальному блоці, що є прямим наслідком ненульових нематеріальних

активів. Такий результат є методологічно важливим не як остаточний вирок щодо відносного значення учасника, а як демонстрація того, яким чином облікова політика щодо нематеріальних активів формує результати оцінки інтелектуального капіталу навіть у межах однорідної галузі.

З метою перевірки стійкості результатів проведено аналіз чутливості (табл. 6) при чотирьох сценаріях вагових коефіцієнтів, що відповідають різним типам мережевих структур.

Таблиця 6

Аналіз чутливості часток учасників

Сценарій	α	β	γ	EPAM	SoftServe	Ciklum
Інноваційна (базовий)	0,20	0,50	0,30	29,3%	25,7%	45,2%
Виробнича	0,50	0,30	0,20	42,8%	25,6%	31,6%
Торговельна	0,30	0,20	0,50	34,4%	35,0%	30,7%
Збалансована	0,33	0,33	0,34	35,4%	29,0%	35,7%

Джерело: розраховано автором

Аналіз чутливості виявляє помірну стійкість результатів. Компанія «Ciklum» зберігає лідерство за часткою в трьох сценаріях. Найсуттєвіші зміни спостерігаються при переході до виробничої мережі ($\alpha = 0,50$), коли частка «EPAM» зростає з 29,3% до 42,8% завдяки підвищенню ваги фінансово-ресурсного блоку, де ця компанія має найбільш виражену перевагу. Водночас «SoftServe» переважно займає третю позицію в усіх сценаріях, що підкреслює недолік чинної облікової системи, за якої реальні інтелектуальні активи не капіталізуються.

Результати дослідження необхідно інтерпретувати з урахуванням структурних обмежень. Нематеріальні активи всіх трьох компаній систематично занижені відносно справедливої вартості їхнього реального інтелектуального капіталу, що є галузевою нормою для IT-аутсорсингу. Відсутність консолідованої звітності двох із трьох учасників унеможливило повністю коректне «міжкомпанійне» порівняння в абсолютних значеннях.

Зазначені обмеження є не помилками методу, а відображенням реального стану інформаційного середовища, в якому функціонують мережеві організації в Україні. Саме їх існування підтверджує теоретичний висновок дослідження: чинна система фінансової звітності системно не забезпечує достатньої інформаційної бази для оцінки інтелектуального капіталу в мережевих структурах, що обґрунтовує необхідність запропонованого багатокритеріального підходу як доповнення до стандартних інструментів бухгалтерського обліку.

Розраховані частки є операційною основою для двох ключових облікових процедур у мережевих структурах.

По-перше, розподіл мережевої ренти. Мережева рента визначається як різниця між сукупним прибутком мережі та сумою прибутків, які учасники отримали б за умови автономної діяльності. Розподіл здійснюється пропорційно до розрахованих часток та відображається у системі рахунків бухгалтерського обліку такими господарськими операціями:

1. *Визнання мережевої ренти на кінець звітного періоду:* Дт 377 «Розрахунки з учасниками мережі» Кт 719 «Інші доходи від операційної

діяльності (Мережева рента)».

2. *Розподіл між учасниками пропорційно до часток:* Дт 719 «Мережева рента» Кт 685 «Розрахунки з учасниками» – у розмірі відповідної частки кожного.

По-друге, трансфертне ціноутворення. У разі передачі об'єкта інтелектуальної власності між учасниками мережі ціна трансферту визначається на основі розрахованих часток отримувачів. В обліку учасника-отримувача набуті права відображаються як нематеріальний актив (Дт 154), в обліку учасника-передавача – як дохід від реалізації нематеріальних активів (Кт 746).

Запропоновані господарські операції узгоджуються з вимогами НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [18]. Витрати на придбання прав доступу до технології підлягають капіталізації, оскільки відповідають критеріям ідентифікованості та контрольованості, що також передбачено і в МСБО 38 «Нематеріальні активи» [19]. Щодо специфіки оподаткування, то передача прав за визначеною ціною формує оподатковуваний дохід в учасника-передавача відповідно до ст. 134 Податкового кодексу України [20], тоді як учасник-отримувач набуває право на амортизацію нематеріальних активів. Таким чином, метод забезпечує не лише аналітичну, а й практичну обліково-податкову операціоналізацію результатів оцінки інтелектуального капіталу в мережевих структурах.

Висновки. Проведене дослідження присвячене розробці та емпіричній верифікації методу багатокритеріальної атрибуції вкладу як інструменту оцінки інтелектуального капіталу підприємства в мережевих організаційних структурах в контексті вимог бухгалтерського обліку та оподаткування.

Критичний аналіз відомих методів оцінки інтелектуального капіталу засвідчив їхню принципову неспроможність вирішити завдання ідентифікації вкладу в мережевому середовищі. Тому, в дослідженні було запропоновано метод багатокритеріальної атрибуції вкладу, який здатен вирішити виявлені обмеження через трирівневу систему нормалізованих індексів: матеріально-фінансового (R_i), інтелектуального (I_i) та мережевого (N_i). Методологічною перевагою обраного методу є повна верифікованість вхідних даних: усі показники, за винятком технологічної зрілості, мають грошове або кількісне вираження та можуть бути отримані безпосередньо з фінансової та нефінансової звітності без залучення некерованих експертних суджень. Технологічна зрілість визначається за бальною шкалою на основі контент-аналізу звітності, що забезпечує відтворюваність і прозорість оцінки. Гнучкість вагових коефіцієнтів α , β , γ дозволяє адаптувати метод до специфіки різних типів мереж.

Емпірична апробація методу на основі відкритої звітності трьох підприємств українського ІТ-кластеру «ЕРАМ», «SoftServe» та «Сіклум» за 2024 рік підтвердила його аналітичну спроможність та виявила низку закономірностей. Встановлено, що чинна система фінансової звітності системно занижує інтелектуальний і мережевий капітал ІТ-підприємств

унаслідок повної амортизації нематеріальних активів та концентрації інтелектуальної власності на рівні материнських холдингів. Суперечність між справедливою вартістю для цілей фінансової звітності згідно з МСФЗ 13 та історичною собівартістю для цілей оподаткування є суттєвою в мережевих структурах, де передача об'єктів інтелектуального капіталу між учасниками призводить до трансфертного ціноутворення, що залишається поза межами стандартного облікового регулювання. Таким чином, традиційні облікові методи та інструменти потребують доповнення спеціалізованим багатокритеріальним підходом, здатним охопити повний спектр активів, що створюють вартість у мережевому середовищі.

Запропонований механізм облікового відображення результатів оцінки забезпечує практичну реалізацію методу. Розподіл мережевої ренти здійснюється через рахунки 377 і 719 пропорційно до розрахованих часток учасників, а трансфертне ціноутворення об'єктів інтелектуальної власності – через рахунки 154 і 746 із капіталізацією прав доступу до технологій в учасника-отримувача. Запропоноване відображення господарських операцій в обліку узгоджується з вимогами НП(С)БО 8 та критеріями ідентифікованості й контрольованості активів згідно з МСБО 38, а податкові наслідки трансфертних операцій регулюються ст. 134 Податкового кодексу України. Таким чином, метод забезпечує наскрізну логіку від оцінки інтелектуального капіталу до його відображення у системі рахунків і податкового обліку.

Практична цінність дослідження полягає в тому, що метод може бути безпосередньо впроваджений у господарську практику мережевих структур. Перспективними напрямками подальших досліджень є розширення вибірки до статистично значущого обсягу для забезпечення генералізації висновків, розробка стандартизованих форм розкриття інформації про мережевий та інтелектуальний капітал у звіті про управління в контексті вимог Директиви CSRD, імплементація якої є обов'язковою для України як держави-кандидата на членство в ЄС, а також верифікація методу в інших секторах мережевої економіки з метою уточнення галузевих вагових коефіцієнтів та розширення сфери застосування запропонованого підходу.

Список використаних джерел:

1. Intangible Asset Market Value Study. Ocean Tomo. URL: <https://oceantomo.com/intangible-asset-market-value-study/> (дата звернення: 11.02.2026).
2. Озеран А. Інформація про сталий розвиток у звіті про управління. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 2 (49). С. 282–287. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-45>
3. Sveiby K.E. The Intangible Assets Monitor. *Journal of Human Resource Costing & Accounting*. 1997. Vol. 2, № 1. P. 73–97. DOI: <https://doi.org/10.1108/eb029036>
4. Edvinsson L., Malone M.S. Intellectual Capital. Realizing Your Company's True Value by Finding Its Hidden Roots. New York : Harper Business, 1997. 240 p. URL: <https://tind.wipo.int/record/12526> (дата звернення: 12.02.2026).

5. Veltri S., Bronzetti G. A Critical Analysis of the Intellectual Capital Measuring, Managing, and Reporting Practices in the Non-profit Sector: Lessons Learnt from a Case Study. *Journal of Business Ethics*. 2015. Vol. 131, № 2. P. 305–318. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10551-014-2284-7>
6. Gogan L.-M., Draghici A. A Model to Evaluate the Intellectual Capital. *Procedia Technology*. 2013. Vol. 9. P. 867–875. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.protcy.2013.12.096>
7. Mouritsen J., Larsen H.-T. The 2nd wave of knowledge management: The management control of knowledge resources through intellectual capital information. *Management Accounting Research*. 2005. Vol. 16, № 3. P. 371–394. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.mar.2005.06.006>
8. Тарасюк Г.М., Пащенко О.П., Орлов І.В., Ігнатова Н.П. Підходи до дослідження інтелектуального капіталу на основі вартісно орієнтованого управління. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. № 4 (94). С. 11–21. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2020-4\(94\)-11-21](https://doi.org/10.26642/ema-2020-4(94)-11-21)
9. Маркус О. Наукове обґрунтування методики облікової оцінки нематеріальних активів з врахуванням особливостей їх впливу на економічну безпеку підприємства. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2020. Т. 2, № 22. С. 186–192. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-02-186-192>
10. Kaplan R.S., Norton D. The Balanced Scorecard: Measures that Drive Performance. *Harvard Business Review*. 1992. Vol. 70, № 1. P. 71–79. URL: <https://www.hbs.edu/faculty/Pages/item.aspx?num=9161> (дата звернення: 11.02.2026).
11. Небава М., Небава О. Методи вимірювання інтелектуального потенціалу підприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-144>
URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5400/5342>
(дата звернення: 18.02.2026).
12. Edvinsson L. Developing intellectual capital at Skandia. *Long Range Planning*. 1997. Vol. 30, № 3. P. 366–373. DOI: [https://doi.org/10.1016/s0024-6301\(97\)90248-x](https://doi.org/10.1016/s0024-6301(97)90248-x)
13. Партин Г.О., Загородній А.Г. Інтелектуальний капітал суб'єкта господарювання: сутність, складники, методи оцінювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 45. С. 30–41. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2022-45-4>
14. Nayati M., Yurniwati, Putra A. R. The Effect of Intellectual Capital to Value Relevance of Accounting Information Based on PSAK Convergence of IFRS (Manufacture Firms in Indonesia). *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 2015. Vol. 211. P. 999–1007. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.11.133>
15. Дерун І.А. Застосування методів рентабельності активів для оцінювання інтелектуального капіталу у стратегічному аналізі. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2021. № 1. С. 92–102.

DOI: <https://doi.org/10.54929/pmt-issue1-2021-13>

16. Пилипенко А., Кумбатов А. Організаційні детермінанти спільного творення інноваційної цінності учасниками логістичних мереж виробничої кооперації в умовах технологічної та інформаційної невизначеності. *Development Service Industry Management*. 2025. № 3. С. 237–246. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2025-11\(35\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2025-11(35))

17. Уманців Г.В., Шушакова І.К. Облік об'єктів інтелектуальної власності: монографія. Київ: КНТЕУ, 2020. 432 с. DOI: <http://doi.org/10.31617/m.knute.2020-410>

18. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text> (дата звернення: 11.02.2026).

19. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 (МСБО 38). Нематеріальні активи : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050#Text (дата звернення: 11.02.2026).

20. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 11.02.2026).

References

1. Intangible Asset Market Value Study. (2026). Ocean Tomo. *oceanmoto.com*. Retrieved from <https://oceanmoto.com/intangible-asset-market-value-study/> [in English].

2. Ozeran, A. (2024). Informatsiia pro stalyi rozvytok u zviti pro upravlinnia [Sustainability information in the management report]. *Stalyi rozvytok ekonomiky – Sustainable Development of Economy*, 2 (49), 282–287. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-45> [in Ukrainian].

3. Sveiby, K.E. (1997). The Intangible Assets Monitor. *Journal of Human Resource Costing & Accounting*, 2 (1), 73–97. <https://doi.org/10.1108/eb029036> [in English].

4. Edvinsson, L., & Malone, M. S. (1997). Intellectual Capital. Realizing Your Company's True Value by Finding Its Hidden Roots. New York: Harper Business. Retrieved from: <https://tind.wipo.int/record/12526> [in English].

5. Veltri, S., & Bronzetti, G. (2015). A Critical Analysis of the Intellectual Capital Measuring, Managing, and Reporting Practices in the Non-profit Sector: Lessons Learnt from a Case Study. *Journal of Business Ethics*, 131 (2), 305–318. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10551-014-2284-7> [in English].

6. Gogan, L.-M., & Draghici, A. (2013). A Model to Evaluate the Intellectual Capital. *Procedia Technology*, 9, 867–875. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.protcy.2013.12.096> [in English].

7. Mouritsen, J., & Larsen, H.-T. (2005). The 2nd wave of knowledge management: The management control of knowledge resources through intellectual capital information. *Management Accounting Research*, 16 (3), 371–394.

DOI: <https://doi.org/10.1016/j.mar.2005.06.006> [in English].

8. Tarasiuk, H.M., Pashchenko, O.P., Orlov, I.V., & Ihnatova, N.P. (2020). Pidkhody do doslidzhennia intelektualnoho kapitalu na osnovi vartisno oriientovanoho upravlinnia [Approaches to the study of intellectual capital based on value-oriented management]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia – Economy, Management and Administration*, 4 (94), 11–21. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2020-4\(94\)-11-21](https://doi.org/10.26642/ema-2020-4(94)-11-21) [in Ukrainian].

9. Markus, O. (2020). Naukove obgruntuvannia metodyky oblikovoi otsinky nematerialnykh aktyviv z vrakhuvanniam osoblyvostei yikh vplyvu na ekonomichnu bezpeku pidpriemstva [Scientific substantiation of the methodology of accounting valuation of intangible assets taking into account the peculiarities of their impact on the economic security of the enterprise]. *Ekonomichni chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky – Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*, 2 (22), 186–192. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-02-186-192> [in Ukrainian].

10. Kaplan, R.S., & Norton, D. (1992). The Balanced Scorecard: Measures that Drive Performance. *Harvard Business Review*, 70 (1), 71–79. Retrieved from: <https://www.hbs.edu/faculty/Pages/item.aspx?num=9161> [in English].

11. Nebava, M., & Nebava, O. (2024). Metody vymiriuvannia intelektualnoho potentsialu pidpriemstva [Methods of measuring the intellectual potential of the enterprise]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-144> Retrieved from: URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5400/5342> [in Ukrainian].

12. Edvinsson, L. (1997). Developing intellectual capital at Skandia. *Long Range Planning*, 30 (3), 366–373. DOI: [https://doi.org/10.1016/s0024-6301\(97\)90248-x](https://doi.org/10.1016/s0024-6301(97)90248-x) [in English].

13. Partyn, H.O., & Zahorodnii, A.H. (2022). Intelektualnyi kapital subiekta hospodariuvannia: sutnist, skladnyky, metody otsiniuvannia [Intellectual capital of a business entity: essence, components, evaluation methods]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriiia «Ekonomichni nauky» – Scientific Bulletin of Kherson State University. Series «Economic Sciences»*, 45, 30–41. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2022-45-4> [in Ukrainian].

14. Hayati, M., Yurniwati, & Putra, A.R. (2015). The Effect of Intellectual Capital to Value Relevance of Accounting Information Based on PSAK Convergence of IFRS (Manufacture Firms in Indonesia). *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 211, 999–1007. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.11.133> [in English].

15. Derun, I.A. (2021). Zastosuvannia metodiv rentabelnosti aktyviv dlia otsiniuvannia intelektualnoho kapitalu u stratehichnomu analizi [Application of return on assets methods for assessing intellectual capital in strategic analysis]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriiia: ekonomika ta upravlinnia – Problems of Modern Transformations. Series: Economics and*

Management, 1, 92–102. DOI: <https://doi.org/10.54929/pmt-issue1-2021-13> [in Ukrainian].

16. Pylypenko, A., & Kumbatov, A. (2025). Orhanizatsiini determinanty spilnoho tvorennia innovatsiinoi tsinnosti uchasykamy lohistychnykh merezh vyrobnychoi kooperatsii v umovakh tekhnolohichnoi ta informatsiinoi nevypravdanosti [Organizational determinants of value co-creation of innovation value by participants of logistics networks of industrial cooperation in terms of technological and information uncertainty]. *Development Service Industry Management*, 3, 237–246. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2025-11\(35\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2025-11(35)) [in Ukrainian].

17. Umantsiv, H.V., & Shushakova, I.K. (2020). Oblik ob'ektiv intelektualnoi vlasnosti [Accounting for intellectual property objects]. Kyiv: KNTEU. DOI: <http://doi.org/10.31617/m.knute.2020-410> [in Ukrainian].

18. Pro zatverdzhennia Natsionalnoho polozhennia (standartu) bukhhaltenskoho obliku 8 «Nematerialni aktyvy»: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 242 [On approval of the National Accounting Standard 8 «Intangible Assets»: Order of the Ministry of Finance of Ukraine № 242]. (1999, October 18). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text> [in Ukrainian].

19. Mizhnarodnyi standart bukhhaltenskoho obliku 38 (MSBO 38). Nematerialni aktyvy : Standart Rady z Mizhnar. standartiv bukh. obliku [International Accounting Standard 38 (IAS 38). Intangible Assets: Standard of the International Accounting Standards Board dated]. (2012, January 1). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050#Text [in Ukrainian].

20. Podatkovyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy № 2755-VI [Tax Code of Ukraine: Law of Ukraine № 2755-VI]. (2010, 2 December). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> [in Ukrainian].

Відомості про автора

ЗАХАРОВ Дмитро Миколайович – доктор філософії з обліку і оподаткування, доцент, доцент кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку, Державний університет «Житомирська політехніка» (10005, м. Житомир, вул. Чуднівська, 103, e-mail: dima.zakharov@ztu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0003-3423-0093>)

ZAKHAROV Dmytro – Doctor of Philosophy Doctor of Philosophy in Accounting and Taxation, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Information Systems in Management and Accounting, Zhytomyr Polytechnic State University (10005, Zhytomyr, 103 Chudnivska Str., e-mail: dima.zakharov@ztu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0003-3423-0093>)

Надходження статті 17.04.2026.

Прийнято 29.04.2026.

Опубліковано 28.05.2026.